

הנודר מן המבושל פרק ששי נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

וכן אשמו של טורטרוסום. שהיה ר"ע מקפחו בקרף צפני קיסר ומקפחו בדברים פעם אחת בל לציורו כד' וזמק אחרת לו אשמו מפני מה פניך וזעפים אחר לה מפני ר"ע שמקפטר אותו בכל יום בדברים אחרת לו אלהים של אלו שזמק אחר הוא חן לי רשות

ואכיל אותו בדבר עבירה נתן לה רשות ונתקטטה והלכה לה אל ר"ע כשראה ר"ע אותה רק שחק וככה אמרה לו מה אישך הך תלה מלין אחר לה שנים אפרס שלישי לא אפרס רקקתי על שבמק מטפיה סרוכה בכתי על הא' שפירא דבלי בצרעא והוא שחק שפיה ברות הקדש שמתודה להגמיר ולהגאח לו ולא רצה להודיעה אמרה לו כלום יש תשובה אמר לה הן הלכה ונתגיירה ונשאת לו לר"ע והכניסה לו ממנו הרבה הא' דקטיעא בר שלום מפרס שב"י (ד' ק"י): "וד אמרן הכלל דשמע אבוב וחסיל על מדרה מפרס ככתובות צפ' אט"פ (ד' ק"י) דפתח ליה אילו הוית יודע דההוא חמקן לורכא מרבנן מי אחרתיה אמר לו חפ' פרק אחד אפילו הלכה אחת. איכא לאקשווי היכי פתח ליה בזה פתחא והא עלד הוא ונתן לקמן צפ' פותחין (ד' ק"י) דאין פותחין בטל' כולד, אמר קום שאני נהגה לאש פלוני וגעשה סופר ואמר אילו הייתי יודע שיעשה סופר לא הייתי עורר יש לומר דאחי הכלל דר"ע על דעת שיעשה סופר נשאה כדאיתא בהם צפ' אט"פ כדאיתא ביהובין שכן, ללא עלד הוא דשכיח טובא שולמד פקח אחד והלכה אחת: רב גמרא וכו' קופא. קוף: השמיט. ברה ונכנס בתוך חור אחד: אישעין ליה טולאון. ממש חסירות ולא מן הדין: וסרי. מתקלקל הדין: אי הו סט. טפי. הו גמירין שלא יהו נאים: טי היכי דבלש יתה. כשיעור שולמד לבלעה כחאח בלא לטיסה: סריד עלה. הכאז היה נאחו ונסרך בצילה: וכד נפקא ואתיה. כשהיתה יולאה מן הגוף: ידע אשוי מתי סמא מצבעי ליה. לפי מראה שבה היה מוכר הרופא בלחיה כס יתפחה החויל: בקולחא. לא ידעתי מה הוא ולפי שלא היה בקי שמואל בצילה טורמיטא היה בודק עלמו בקולחא: עד דמסתין אישוי ביהיה עליה שפיראון. שכל כך היה אותו קולחא בודק אותו עד שהיה שמואל מתעסק ואישוי ביהיה מתוך לעבן היו סומרות קלישת שער שלהן: היה עושה בכלפוסין. מין אחר של האגיס: לא יאכל וצט"ה לא יאכל שאין לו לפועל לאכול כדכתיב (ח"ה ג) 'שחית טובה טובה'.

אשמו של טורטרוסום (א) קטיעא בר שלום: רב גמרא וכו' וזו לספונא לאתווי ברוך מידעם, לא אשבו אחיה ליה ברוך קופא, אישמיט, על (ב) (לדרתא) הפרו בתריה אשברה דרביע על מרגלייתא אייתנין ליה בולחין. אמר ליה בת קיסר לרבי יהושע בן חנניה *תורה מפארה בבלי בכותבא"ל לקדי מבית אבוך, במה מניחין יין? אמרה ליה במאני דפרדא, אמר לה 'כולי עלמא בפרדא ואחון במאני דפרדא, אחון אחותין במאני דכספא ודהבא' אולת ורמת חמרא במאני דכספא ודהבא, וסרי, אמר לה אף אורייתא כן. (ג) והאיכא שפירין וגמירין? אמר לה אי *הו' סגו הו' גמירין שפירין דאיתא לקמיה דרב יהודה מנתרדעא לדינא ואיתחייבת מן דינא, אמרה ליה: 'שמואל רבך הוי דנא'אמ' לה 'ידעת ליה: אמרה ליה אין ג' רבה כריסיה, אוכם, ורבה שניה, אמר לה 'לבווייה קאתיה, תיהו יהיא אחתא בשמתא' פקעה ומתה: 'ומרת' בביצה טורמיטא: מאי ביצה טורמיטא? אמר שמואל: **עבדא** דעביד לה, שוי אלפא דינרי, (ד) ובעייל לה אלפא זימני במיא-חמימי ואלפא זימני במיא-קריי עד דלתוטרדא כי דיבי דברעיתה ואם אית (ה) כיבא סריד עלה, וכד נפקא ואתיה ידע אשוי מאי סמא מתבעי ליה, ובמאי מחס, שמואל הוה בדיק נפשיה בלחיה עד דמסתין אישוי ביהיה עליה שפירין וכו' והיה עושה בכלפוסין לא יאכל **בבנות שבע**, בבנות שבע לא יאכל בכלפוסין מאי 'כלפוסין? מינא דחאוני דעבדין מנהון שפירי, הוה נברא דיהב עבדא לחבריה לאגמוריה אלפא מיני לפדי, אגמוריה חמימי מאה, אומניה לדינא לקמיה דרב, אמר רבי: 'אברתינו אמרו נשינו טובה, אנו אפילו בעינינו לא ראינו. רב עבד ליה הלולא לר"ש *ברבי כתב על בית גנא' עשרין וארבעה אלפין ריבואין דינרין נפקו על בית גנא דין' ולא' אומניה לבר הפרא, אמר ליה "אם לעוברי רצונו כן, לעושי רצונו עד אחת כמה וכמה, אומניה, אמר: 'לעושי רצונו בעולם הוה-כך לעוה"ב עאב"ו) יומא דמחייך ביה רבי אתיה פורענותא לעלמא, אל לבר קפרא: לא אתיה ויהיבנא לך ארבעין גריוו הימי" אל ליהוי מר דבל

ואכיל אותו בדבר עבירה נתן לה רשות ונתקטטה והלכה לה אל ר"ע כשראה ר"ע אותה רק שחק וככה אמרה לו מה אישך הך תלה מלין אחר לה שנים אפרס שלישי לא אפרס רקקתי על שבמק מטפיה סרוכה בכתי על הא' שפירא דבלי בצרעא והוא שחק שפיה ברות הקדש שמתודה להגמיר ולהגאח לו ולא רצה להודיעה אמרה לו כלום יש תשובה אמר לה הן הלכה ונתגיירה ונשאת לו לר"ע והכניסה לו ממנו הרבה הא' דקטיעא בר שלום מפרס שב"י (ד' ק"י): "וד אמרן הכלל דשמע אבוב וחסיל על מדרה מפרס ככתובות צפ' אט"פ (ד' ק"י) דפתח ליה אילו הוית יודע דההוא חמקן לורכא מרבנן מי אחרתיה אמר לו חפ' פרק אחד אפילו הלכה אחת. איכא לאקשווי היכי פתח ליה בזה פתחא והא עלד הוא ונתן לקמן צפ' פותחין (ד' ק"י) דאין פותחין בטל' כולד, אמר קום שאני נהגה לאש פלוני וגעשה סופר ואמר אילו הייתי יודע שיעשה סופר לא הייתי עורר יש לומר דאחי הכלל דר"ע על דעת שיעשה סופר נשאה כדאיתא בהם צפ' אט"פ כדאיתא ביהובין שכן, ללא עלד הוא דשכיח טובא שולמד פקח אחד והלכה אחת: רב גמרא וכו' קופא. קוף: השמיט. ברה ונכנס בתוך חור אחד: אישעין ליה טולאון. ממש חסירות ולא מן הדין: וסרי. מתקלקל הדין: אי הו סט. טפי. הו גמירין שלא יהו נאים: טי היכי דבלש יתה. כשיעור שולמד לבלעה כחאח בלא לטיסה: סריד עלה. הכאז היה נאחו ונסרך בצילה: וכד נפקא ואתיה. כשהיתה יולאה מן הגוף: ידע אשוי מתי סמא מצבעי ליה. לפי מראה שבה היה מוכר הרופא בלחיה כס יתפחה החויל: בקולחא. לא ידעתי מה הוא ולפי שלא היה בקי שמואל בצילה טורמיטא היה בודק עלמו בקולחא: עד דמסתין אישוי ביהיה עליה שפיראון. שכל כך היה אותו קולחא בודק אותו עד שהיה שמואל מתעסק ואישוי ביהיה מתוך לעבן היו סומרות קלישת שער שלהן: היה עושה בכלפוסין. מין אחר של האגיס: לא יאכל וצט"ה לא יאכל שאין לו לפועל לאכול כדכתיב (ח"ה ג) 'שחית טובה טובה'.

תוספות
אשמו של טורטרוסום. שהיה ר"ע מקפחו בקרף צפני קיסר ומקפחו בדברים פעם אחת בל לציורו כד' וזמק אחרת לו אשמו מפני מה פניך וזעפים אחר לה מפני ר"ע שמקפטר אותו בכל יום בדברים אחרת לו אלהים של אלו שזמק אחר הוא חן לי רשות ואכיל אותו בדבר עבירה נתן לה רשות ונתקטטה והלכה לה אל ר"ע כשראה ר"ע אותה רק שחק וככה אמרה לו מה אישך הך תלה מלין אחר לה שנים אפרס שלישי לא אפרס רקקתי על שבמק מטפיה סרוכה בכתי על הא' שפירא דבלי בצרעא והוא שחק שפיה ברות הקדש שמתודה להגמיר ולהגאח לו ולא רצה להודיעה אמרה לו כלום יש תשובה אמר לה הן הלכה ונתגיירה ונשאת לו לר"ע והכניסה לו ממנו הרבה הא' דקטיעא בר שלום מפרס שב"י (ד' ק"י): "וד אמרן הכלל דשמע אבוב וחסיל על מדרה מפרס ככתובות צפ' אט"פ (ד' ק"י) דפתח ליה אילו הוית יודע דההוא חמקן לורכא מרבנן מי אחרתיה אמר לו חפ' פרק אחד אפילו הלכה אחת. איכא לאקשווי היכי פתח ליה בזה פתחא והא עלד הוא ונתן לקמן צפ' פותחין (ד' ק"י) דאין פותחין בטל' כולד, אמר קום שאני נהגה לאש פלוני וגעשה סופר ואמר אילו הייתי יודע שיעשה סופר לא הייתי עורר יש לומר דאחי הכלל דר"ע על דעת שיעשה סופר נשאה כדאיתא בהם צפ' אט"פ כדאיתא ביהובין שכן, ללא עלד הוא דשכיח טובא שולמד פקח אחד והלכה אחת: רב גמרא וכו' קופא. קוף: השמיט. ברה ונכנס בתוך חור אחד: אישעין ליה טולאון. ממש חסירות ולא מן הדין: וסרי. מתקלקל הדין: אי הו סט. טפי. הו גמירין שלא יהו נאים: טי היכי דבלש יתה. כשיעור שולמד לבלעה כחאח בלא לטיסה: סריד עלה. הכאז היה נאחו ונסרך בצילה: וכד נפקא ואתיה. כשהיתה יולאה מן הגוף: ידע אשוי מתי סמא מצבעי ליה. לפי מראה שבה היה מוכר הרופא בלחיה כס יתפחה החויל: בקולחא. לא ידעתי מה הוא ולפי שלא היה בקי שמואל בצילה טורמיטא היה בודק עלמו בקולחא: עד דמסתין אישוי ביהיה עליה שפיראון. שכל כך היה אותו קולחא בודק אותו עד שהיה שמואל מתעסק ואישוי ביהיה מתוך לעבן היו סומרות קלישת שער שלהן: היה עושה בכלפוסין. מין אחר של האגיס: לא יאכל וצט"ה לא יאכל שאין לו לפועל לאכול כדכתיב (ח"ה ג) 'שחית טובה טובה'.

ואכיל אותו בדבר עבירה נתן לה רשות ונתקטטה והלכה לה אל ר"ע כשראה ר"ע אותה רק שחק וככה אמרה לו מה אישך הך תלה מלין אחר לה שנים אפרס שלישי לא אפרס רקקתי על שבמק מטפיה סרוכה בכתי על הא' שפירא דבלי בצרעא והוא שחק שפיה ברות הקדש שמתודה להגמיר ולהגאח לו ולא רצה להודיעה אמרה לו כלום יש תשובה אמר לה הן הלכה ונתגיירה ונשאת לו לר"ע והכניסה לו ממנו הרבה הא' דקטיעא בר שלום מפרס שב"י (ד' ק"י): "וד אמרן הכלל דשמע אבוב וחסיל על מדרה מפרס ככתובות צפ' אט"פ (ד' ק"י) דפתח ליה אילו הוית יודע דההוא חמקן לורכא מרבנן מי אחרתיה אמר לו חפ' פרק אחד אפילו הלכה אחת. איכא לאקשווי היכי פתח ליה בזה פתחא והא עלד הוא ונתן לקמן צפ' פותחין (ד' ק"י) דאין פותחין בטל' כולד, אמר קום שאני נהגה לאש פלוני וגעשה סופר ואמר אילו הייתי יודע שיעשה סופר לא הייתי עורר יש לומר דאחי הכלל דר"ע על דעת שיעשה סופר נשאה כדאיתא בהם צפ' אט"פ כדאיתא ביהובין שכן, ללא עלד הוא דשכיח טובא שולמד פקח אחד והלכה אחת: רב גמרא וכו' קופא. קוף: השמיט. ברה ונכנס בתוך חור אחד: אישעין ליה טולאון. ממש חסירות ולא מן הדין: וסרי. מתקלקל הדין: אי הו סט. טפי. הו גמירין שלא יהו נאים: טי היכי דבלש יתה. כשיעור שולמד לבלעה כחאח בלא לטיסה: סריד עלה. הכאז היה נאחו ונסרך בצילה: וכד נפקא ואתיה. כשהיתה יולאה מן הגוף: ידע אשוי מתי סמא מצבעי ליה. לפי מראה שבה היה מוכר הרופא בלחיה כס יתפחה החויל: בקולחא. לא ידעתי מה הוא ולפי שלא היה בקי שמואל בצילה טורמיטא היה בודק עלמו בקולחא: עד דמסתין אישוי ביהיה עליה שפירין וכו' והיה עושה בכלפוסין לא יאכל **בבנות שבע**, בבנות שבע לא יאכל בכלפוסין מאי 'כלפוסין? מינא דחאוני דעבדין מנהון שפירי, הוה נברא דיהב עבדא לחבריה לאגמוריה אלפא מיני לפדי, אגמוריה חמימי מאה, אומניה לדינא לקמיה דרב, אמר רבי: 'אברתינו אמרו נשינו טובה, אנו אפילו בעינינו לא ראינו. רב עבד ליה הלולא לר"ש *ברבי כתב על בית גנא' עשרין וארבעה אלפין ריבואין דינרין נפקו על בית גנא דין' ולא' אומניה לבר הפרא, אמר ליה "אם לעוברי רצונו כן, לעושי רצונו עד אחת כמה וכמה, אומניה, אמר: 'לעושי רצונו בעולם הוה-כך לעוה"ב עאב"ו) יומא דמחייך ביה רבי אתיה פורענותא לעלמא, אל לבר קפרא: לא אתיה ויהיבנא לך ארבעין גריוו הימי" אל ליהוי מר דבל

ואכיל אותו בדבר עבירה נתן לה רשות ונתקטטה והלכה לה אל ר"ע כשראה ר"ע אותה רק שחק וככה אמרה לו מה אישך הך תלה מלין אחר לה שנים אפרס שלישי לא אפרס רקקתי על שבמק מטפיה סרוכה בכתי על הא' שפירא דבלי בצרעא והוא שחק שפיה ברות הקדש שמתודה להגמיר ולהגאח לו ולא רצה להודיעה אמרה לו כלום יש תשובה אמר לה הן הלכה ונתגיירה ונשאת לו לר"ע והכניסה לו ממנו הרבה הא' דקטיעא בר שלום מפרס שב"י (ד' ק"י): "וד אמרן הכלל דשמע אבוב וחסיל על מדרה מפרס ככתובות צפ' אט"פ (ד' ק"י) דפתח ליה אילו הוית יודע דההוא חמקן לורכא מרבנן מי אחרתיה אמר לו חפ' פרק אחד אפילו הלכה אחת. איכא לאקשווי היכי פתח ליה בזה פתחא והא עלד הוא ונתן לקמן צפ' פותחין (ד' ק"י) דאין פותחין בטל' כולד, אמר קום שאני נהגה לאש פלוני וגעשה סופר ואמר אילו הייתי יודע שיעשה סופר לא הייתי עורר יש לומר דאחי הכלל דר"ע על דעת שיעשה סופר נשאה כדאיתא בהם צפ' אט"פ כדאיתא ביהובין שכן, ללא עלד הוא דשכיח טובא שולמד פקח אחד והלכה אחת: רב גמרא וכו' קופא. קוף: השמיט. ברה ונכנס בתוך חור אחד: אישעין ליה טולאון. ממש חסירות ולא מן הדין: וסרי. מתקלקל הדין: אי הו סט. טפי. הו גמירין שלא יהו נאים: טי היכי דבלש יתה. כשיעור שולמד לבלעה כחאח בלא לטיסה: סריד עלה. הכאז היה נאחו ונסרך בצילה: וכד נפקא ואתיה. כשהיתה יולאה מן הגוף: ידע אשוי מתי סמא מצבעי ליה. לפי מראה שבה היה מוכר הרופא בלחיה כס יתפחה החויל: בקולחא. לא ידעתי מה הוא ולפי שלא היה בקי שמואל בצילה טורמיטא היה בודק עלמו בקולחא: עד דמסתין אישוי ביהיה עליה שפירין וכו' והיה עושה בכלפוסין לא יאכל **בבנות שבע**, בבנות שבע לא יאכל בכלפוסין מאי 'כלפוסין? מינא דחאוני דעבדין מנהון שפירי, הוה נברא דיהב עבדא לחבריה לאגמוריה אלפא מיני לפדי, אגמוריה חמימי מאה, אומניה לדינא לקמיה דרב, אמר רבי: 'אברתינו אמרו נשינו טובה, אנו אפילו בעינינו לא ראינו. רב עבד ליה הלולא לר"ש *ברבי כתב על בית גנא' עשרין וארבעה אלפין ריבואין דינרין נפקו על בית גנא דין' ולא' אומניה לבר הפרא, אמר ליה "אם לעוברי רצונו כן, לעושי רצונו עד אחת כמה וכמה, אומניה, אמר: 'לעושי רצונו בעולם הוה-כך לעוה"ב עאב"ו) יומא דמחייך ביה רבי אתיה פורענותא לעלמא, אל לבר קפרא: לא אתיה ויהיבנא לך ארבעין גריוו הימי" אל ליהוי מר דבל

לחור אחד תמא רכוס על מנגילות ונבט לו המנגילות לפניו משורת הדין: בלגי מצבע. שהיה שמור: (פסקא) עד דמסתין. מד שמקשין שיוכל לכלפס: בקולחא. היינו בילא שרמיטא והיה נמלש מד כניי בימי תרסיין שמר נאשם טויו: בכלפוסין לא יאכל בנות שום. שפעל הטהור מלאכה אלג בעל הבית עושה דכתיב כי תבא ככס רעך וכו' ומוקמין ליה נפועל ואתמין צב"ח (ד' ל"א) דאזי אוכל אלא ממוחו התיין שהוא עושה מלאכה וקמ"ל הכא לעצ"ה דלעופין ונבט שנת שיהיה מין מאחיס חפ' הכי תפיי כמי מתיין: דצדדן מנאון לפדי. מיני מתאליס: אט אפילו צביעני לא לאזי. שאין אט יודעין לתקן כל כך מיני מתאליס: נגרות הדין (ב) גמ' על נחרתא חסר: (ג) שם חף אורייתא כן איל והאיכא: (ד) שם ואלס אית כיה כיבא: גליון הש"ס גמ' אל חן לשכרי רעונו קי. עיין בזה דבר נחמד בתשובה שנת יעקב ח"א ח' קסב: